

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ'
ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2014

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Σύμφωνα με τον Καντ ο άνθρωπος είναι πάντα σκοπός και όχι μέσο. Την άποψη αυτή ο Παπανούτσος θεωρεί ως την πιο «υψηλόφρονη προτροπή» και τη συναρτά με τον ορισμό του ανθρώπου, καθώς άνθρωπος και σκοπός ταυτίζονται. Έτσι κανένας σκοπός δεν μπορεί να ξεπεράσει τον άνθρωπο παρά μόνο ο ίδιος ο άνθρωπος, που έχει ανεκτίμητη αξία. Αντιθέτως εκείνος που υποβιβάζει τον άνθρωπο από σκοπό σε μέσο εγκληματεί. Παρόλ' αυτά, σύμφωνα με το συγγραφέα, κάθε άνθρωπος έχει δικαιώματα, που οπωσδήποτε είναι αρεστά και επιθυμητά, αλλά και ευθύνες τις οποίες αποφεύγει. Κατά συνέπεια, η ιδιότητα του ανθρώπου είναι δύσκολη, αφού απαιτεί ιδορροπία δικαιωμάτων-ευθυνών.

B1. Σε όλες τις εποχές οι άνθρωποι αγωνίζονται για να εξασφαλίσουν περισσότερα δικαιώματα για μια καλύτερη ζωή. Εκτός, όμως, από δικαιώματα υπάρχουν και υποχρεώσεις. Συγκεκριμένα, για κάθε δικαίωμα υπάρχει και η αντίστοιχη υποχρέωση. Κι αυτό διότι η τήρηση της υποχρέωσης εκ μέρους του ατόμου εξασφαλίζει ότι θα διατηρηθούν αναλλοίωτα τα δικαιώματα και των υπολοίπων. Σε μια κοινωνία που θα υπήρχαν μόνο δικαιώματα, θα επικρατούσε πιθανότητα ασυδοσία και αντίστροφα η ύπαρξη μόνο υποχρεώσεων, χωρίς δικαιώματα, θα οδηγούσε σε υποδούλωση. Συμπερασματικά, στόχος του ανθρώπου είναι να αγωνίζεται για τα δικαιώματά του, αλλά και να είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του για να είναι συνεπής απέναντι στους συνανθρώπους του.

B2. α) Η συλλογιστική πορεία της παραγράφου είναι **επαγωγική** (ειδικό: «Τα δικαιώματα...άνθρωπος!», γενικό: «Αλλά και... άνθρωπος»)

β) η παρένθεση: έχει επεξηγηματικό, διευκρινιστικό ρόλο

τα εισαγωγικά: περικλείουν λόγια έκφραση, κύρος και διαχρονικότητα στο λόγο

διπλή τελεία: παύση στο λόγο, για να συνεχιστεί το νόημα με περισσότερη έμφαση

παύλες: σχόλια του συγγραφέα

θαυμαστικό: θαυμασμός

αποσιωπητικά: περισυλλογή, προβληματισμός

B3.

- Είχε άριστες βαθμολογίες στις τελικές εξετάσεις και με την **προτροπή** των καθηγητών του αποφάσισε να κάνει αίτηση για να του χορηγηθεί υποτροφία για τη συνέχεια των σπουδών του στο εξωτερικό.
- Τα παλιά νεοκλασικά κτίρια του κέντρου της πόλης είναι περιβεβλημένα την **αίγλη** μιας άλλης εποχής και γι' αυτό «μαγνητίζουν» τα βλέμματα των περαστικών.
- Η αξία της αγάπης δεν μπορεί να **αποτιμηθεί** με υλικούς όρους.
- Τα ολοκληρωτικά καθεστώτα **καταλύουν** τα δημοκρατικά και τα ανθρωπιστικά ιδεώδη.
- **Ομολογούμε** ότι πρέπει να κάνουμε περισσότερα για το περιβάλλον, διότι έως τώρα μας χαρακτηρίζει περισσότερο η ολιγωρία.

Γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο: προφορική εισήγηση, απαιτείται προφορικότητα στο λόγο (α'-β' πληθυντικό, επικλήσεις στο ακροατήριο σε καίρια σημεία), προσφώνηση, αποφώνηση.

Θέμα συζήτησης: η στάση της νεολαίας απέναντι στα προβλήματα της εποχής. Σε αυτά περιλαμβάνεται η κρίση του ανθρωπιστικού ιδεώδους. Περιγραφή αυτού του γενικού πλαισίου μπορεί να γίνει στην εισαγωγή

της εισήγησης, π.χ. πώς γίνεται αντιληπτή με παραδείγματα η κρίση του ανθρωπιστικού ιδεώδους.

Α' ζητούμενο: Ποιοι παράγοντες οδηγούν στην κρίση του ανθρωπιστικού κινήματος;

- Οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής
- Το άγχος της επιβίωσης
- Η έξαρση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων
- Ο ανταγωνισμός
- Οι επιφανειακές διαπροσωπικές σχέσεις, η ανωνυμία
- Η εχθρότητα, η επιθετικότητα, η βία
- Οι ανισότητες, η επιβολή του δίκαιου της πυγμής
- Ο ατομικισμός
- Η χαλάρωση των ηθικών αξιών
- Η κρίση των θεσμών, όπως της οικογένειας, της παιδείας, της δημοκρατίας, που συνεπάγεται προβολή αρνητικών προτύπων

Μετάβαση στο β' ζητούμενο: Μια κοινωνία που θέλει να είναι δημοκρατική και πολιτισμένη, πρέπει να κάνει τις απαιτούμενες ενέργειες για την ανάκαμψη του ανθρωπιστικού κινήματος, διότι χωρίς αυτό η κοινωνία οδηγείται στην καταστροφή. Στην προσπάθεια αυτή καλούνται να λάβουν πρωτοβουλίες η πολιτεία, σε συνεργασία με τους φορείς παιδείας και αγωγής, καθώς αυτοί είναι από τους βασικότερους διαμορφωτές της συνείδησης και της προσωπικότητας των νέων.

Β' ζητούμενο: Πώς μπορεί να ενδυναμωθεί το ανθρωπιστικό κίνημα με τη συνδρομή της παιδείας και των φορέων κοινωνικοποίησης;

- Παροχή αγάπης και στοργής στους νέους
- Καλλιέργεια φιλειρηνικού κλίματος, απουσία εντάσεων και βίας
- Ενίσχυση του διαλόγου, διαμόρφωση δημοκρατικής και φιλελεύθερης παιδαγωγικής ατμόσφαιρας
- Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση για τα κοινωνικά προβλήματα
- Παρότρυνση των νέων να συμμετέχουν σε εθελοντικές κινήσεις για να γνωρίσουν τα κοινωνικά προβλήματα, αλλά και την αξία της κοινωνικής προσφοράς

- Όλα τα παραπάνω προϋποθέτουν ότι ο χαρακτήρας του σχολείου θα είναι κατεξοχήν ανθρωποκεντρικός, λιγότερο τεχνοκρατικός

Επίλογος: Διαχρονικά έχει παρατηρηθεί ότι το ανθρωπιστικό κίνημα ανακάμπτει κάθε φορά που οι συνθήκες είναι δύσκολες για την κοινωνία, όπως π.χ. σε περιόδους πολέμων ή κρίσεων. Δεν πρέπει όμως να φτάσει η κοινωνία στο «χείλος του γκρεμού», για να επαναξιολογήσει τη σημασία των ανθρωπιστικών αξιών. Ανατάσσοντας το ανθρωπιστικό κίνημα εγκαίρως, αποφεύγεται το ενδεχόμενο μιας ολικής καταστροφής της κοινωνίας, καθώς αυξάνεται ο δείκτης της ανθρωπιάς των μελών της.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ "ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ" ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ